

Voorstel aan het algemeen bestuur

datum AB 19 maart 2025
AB voorstel 2025, nummer 73
openbaar Ja
agendapunt 1.7.3
steller/cluster Laura Sturme / Bestuurlijk-juridische zaken-Bestuurszaken
portefeuille(s) Arnold Jansen
bijlage(n) 1. Najaarsrapportage 2024 Waterschapsbedrijf Limburg
zaaknr. 2024-Z7105
documentnr. WLD0C-2066690340-62694

Onderwerp

Najaarsrapportage 2024 van Waterschapsbedrijf Limburg

Voorstel

De najaarsrapportage 2024 van Waterschapsbedrijf Limburg voor kennisgeving aannemen.

Toelichting

Voor u ligt de najaarsrapportage 2024 directierapportage waarin de stand van zaken is meegenomen tot en met augustus van 2024 van Waterschapsbedrijf Limburg (WBL). Deze is op 18 december 2024 vastgesteld door het dagelijks bestuur van WBL en al eerder met u gedeeld. De rapportage geeft inzicht in de voortgang en de wijze waarop WBL invulling geeft aan de totaalopdracht van WL aan WBL. In deze rapportage wordt het bestuur meegenomen in de stand van zaken t/m augustus 2024, zowel qua strategische thema's, prestaties, financiën, risico's en overige ontwikkelingen.

Samenvatting

Samengevat voldoen 14 van de 17 zuiveringsinstallaties (RWZI's) aan de vergunde lozingsnormen (jaargemiddelden). In vergelijking met de voorjaars rapportage betekent dit een toename van één.

De zuiveringsresultaten tot en met augustus 2024 zijn vergelijkbaar met de vorige kwartalen. De jaargemiddelde stikstofnormen worden, om bekende redenen, door RWZI Gennep en Weert overschreden. In vergelijking met de rapportage tot en met maart overschrijdt RWZI Meijel nu ook jaargemiddelde voor stikstof. De RWZI's Wijlre en Roermond overschrijden deze norm niet. De RWZI Gennep overschrijdt eind augustus ook de normwaarden voor Onopgeloste Bestanddelen (OB). Het OB-gehalte is t/m augustus 2024 in totaal 11 x tussen de 30 en 75 mg/l geweest. Volgens de norm mag zich dit maximaal 5x per kalenderjaar voordoen.

Zodoende is voor deze OB-norm sprake van een overschrijding. De oorzaak is de terugkerende en verstorende lozing, die niet alleen van invloed is op de biologische activiteit, maar ook op de bezinking van het slib. Kortom, zónder de verstorende lozing zou zijn voldaan aan de OB-norm.

De RWZI Gennep en het gemeentelijk transportstelsel zijn in 2023 aanvullend bemonsterd door WBL. Op basis daarvan zijn door WBL enkele mogelijke lozingsbronnen vastgesteld, met een focus op de gemeente Mook en Middelaar. De gemeente heeft tijdens een lozing onderzoek uitgevoerd, waarbij het echter niet gelukt is de lozer te traceren.

Op basis van de verkregen informatie wordt in samenwerking met de Gemeente Mook en Middelaar, WL en WBL intensiever onderzoek verricht vanaf oktober 2023. Hierbij zijn afspraken gemaakt over verdere informatiedeling en het uitvoeren van (basis)metingen door WBL en de Gemeente ten einde

de lozingsbron te kunnen opsporen. Recentelijk zijn weer procesverstoringen geconstateerd als gevolg van lozingen. Op basis hiervan is aanvullende bemonstering van de RWZI weer gestart.

Bij RWZI Roermond wordt voor stikstof tussentijds niet voldaan aan de zomernorm. Wel wordt vanaf mei 2024 net voldaan aan de N norm voor het voortschrijdend jaargemiddelde. Dat is voor het eerst sinds juli 2020. Dit wordt met name veroorzaakt door verdunning vanwege de vele regen sinds najaar 2023. De kans is reëel dat deze norm op termijn weer wordt overschreden als gevolg van de relatief hoge vracht zeer moeilijk verwijderbare stikstof in het influent. Verder is bij de RWZI Roermond vastgesteld wie de lozende partij is. Momenteel loopt bij WBL een onderzoek met als doel het reduceren van de hoeveelheid geloosde stikstof en dus een verlaging van de stikstofvracht in het influent van de RWZI.

Met betrekking tot de RWZI Weert heeft door RHDHV (Royal Haskoning DHV) een uitgebreid onderzoek plaatsgevonden om te achterhalen wat de mogelijkheden zijn indien aanpassingen moeten plaatsvinden aan de installaties van de zuivering in Weert. Op korte termijn wordt hiervoor een projectvoorstel ingediend. Verder is het onderzoek naar de lozingen in april 2024 afgerond. Dit heeft helaas geen nieuwe informatie opgeleverd. De structurele problematiek van lozingen blijft en daardoor haalt de RWZI al geruime tijd de jaargemiddelde norm voor stikstof niet. Alleen op langere termijn zal een oplossing mogelijk zijn voor dit probleem door het uitbreiden van de zuiveringscapaciteit op deze RWZI.

RWZI Meijel voldoet ultimo augustus niet aan de normen. Echter, de RWZI ondervond sinds medio februari regelmatig hinder van een afwijkend (wittig) influent. Deze afwijking heeft een negatief effect op de stikstofverwijdering. Een onderzoek, in samenwerking met WL en de gemeente Peel en Maas, heeft geleid tot opsporing van een lozer. De lozer is door het bevoegd gezag aangesproken. Hierna zijn de lozingen gestopt en heeft het zuiveringsproces zich geleidelijk hersteld.

Financieel

Exploitatie

De exploitatie 2024 in de najaarsrapportage (ultimo augustus) sluit met een positief resultaat van afgerond € 530.000. Dit wordt veroorzaakt door een overschrijding van € 270.000 op de lasten en een overschrijding van € 800.000 op de baten.

De overschrijding van de lasten wordt veroorzaakt door hogere kosten onderhoud door derden (€ 4.300.000) als gevolg van de leidingbreuk in Schinnen, en belastingen (€ 400.000) door een naheffing 2023 en hogere volumes RWA (extreme regenval) in 2024.

Deze overschrijdingen worden voor een groot deel gecompenseerd door onderschrijdingen op energie (€ 1.300.000), overige diensten door derden (€ 1.200.000) o.a. in verband met lagere kosten extern advies en onderzoek, en personeelslasten (€ 2.000.000) door niet ingevulde vacatures en de beperkte benutting van een aantal stelposten zoals WW-kosten en RVU.

De toename van de baten is een gevolg van de toename van de diensten voor derden (o.a. onderhoud IBA's) en een hogere SDE subsidie.

Prognose 2024

Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dat het geprognosticeerde resultaat 2024 € 2.000.000 positief is. De overschrijdingen op de onderhoudskosten en belastingen worden gecompenseerd door onderschrijdingen op de personeels- en energiekosten, overige diensten door derden en kapitaallasten. Tevens zal de vrijval van de verlofvoorziening ook leiden tot een meevaller van afgerond € 700.000. Het spreekt voor zich dat het werkelijk resultaat 2024 pas duidelijk wordt bij de totstandkoming van de jaarrekening 2024 van WBL.

Voor een uitgebreidere toelichting op het resultaat en de winstwaarschuwing wordt verwezen naar de paragraaf '2. Financieel, onderdeel 2.1 exploitatiekosten 2024' in de voorliggende rapportage.

Investeringsen

Het gerealiseerde investeringsniveau in 2024 tot en met augustus bedraagt € 24.500.000 en is daarmee € 600.000 lager dan geraamd. De lagere realisatie bij de bestuursrelevante projecten wordt veroorzaakt door het project renovatie Rimburch. In afwachting van een bankgarantie ligt de facturatie stil. De verwachting is dat dit op korte termijn wordt opgelost en het project conform planning zal worden gerealiseerd. Verder is het de verwachting dat in de rest van 2024 een inhaalslag zal plaatsvinden waardoor het uiteindelijke investeringsniveau 2024 minimaal in de lijn zal zijn met de begroting van € 43.100.000.

Voor een nadere toelichting op de projecten wordt verwezen naar de paragraaf '3. Investeringsen' in de voorliggende rapportage.

Vervolg

De commissie Watersysteem, Zuiveren en Waterketen heeft ter zake positief geadviseerd.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris-directeur,

ir. E.J.M. Keulers MMO

de dijkgraaf,

S.M.M. Borgers